

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Enhed/initialer: CME/SATH

Sagsnr.: 27429

Dok.nr.: 723472

Dato: 26/09/2014

Talen til fødevarerministerens besvarelse af spørgsmål nr. AQ stillet af Folketingets Fødevarer- udvalg

(Det talte ord gælder)

Spørgsmål AQ

”Med henvisning til svar på spørgsmål S1742 bedes ministeren redegøre for sin holdning til, at kommunerne ikke formår at besvare landmændenes konkrete spørgsmål om, hvorvidt de skal udlægge randzoner eller ej, samt hvilke tiltag han vil tage, herunder kontakt til ministerkolleger, for at sikre, at landmænd kan få svar fra kommunerne i spørgsmål om, hvorvidt specifikke vandløb er omfattet af lovkrav om randzoner eller ej.”

Svar:

I dag er vi samlet til samråd nr. 13 om randzoner, hvis jeg ellers husker korrekt.

De mange samråd hænger selvfølgelig sammen med, at randzonenloven har givet en række udfordringer, siden VK-regeringen fik den vedtaget i 2011.

Udfordringerne blev endda så store, at regeringen så sig nødsaget til at ændre loven sammen med de borgerlige partier før sommerferien.

Jeg tror, at både den store interesse og de mange udfordringer hænger sammen med, at randzonenloven er et komplekst stykke lovgivning. Der er mange interessenter og ikke mindst flere myndigheder, der alle bidrager til at løfte opgaven.

Det sidste er netop grunden til, at vi er samlet i dag.

Jeg vil her redegøre for samarbejdet med kommunerne og Miljøministeriet.

Indledningsvis vil jeg gerne understrege, at det er Fødevareministeriet, og dermed mig som minister, der har det overordnede ansvar for randzonenloven.

Men loven har en indbygget afhængighed af andre myndigheder, som kræver samarbejde på tværs med både kommunerne og Miljøministeriet.

Jeg kan ikke stille krav til, hvordan kommunerne skal prioritere deres opgaver.

Men det er min klare oplevelse, at de involverede myndigheder alle bidrager konstruktivt – også kommunerne.

Hensigten med ændringen af randzonenloven var at præcisere, hvilke vandløb og søer der skal have randzoner, så man som landmand ikke længere skal forholde sig til, om der er vand i åen i hovedparten af året.

Det har været et stort ønske fra erhvervet at få ændret netop dette kriterium.

Den nuværende lov baserer sig i stedet på eksisterende og kendt lovgivning, nemlig vandløbsloven, naturbeskyttelsesloven og de love, der er knyttet til de statslige vandplaner.

Lovgivningen bør allerede være kendt. Jeg går selvfølgelig ud fra, at lodsejerne kender de gældende regler om vandløb og søer, som har betydning for deres ejendom. Uanset om der er en randzonenlov eller ej.

Når det er sagt, skal man som borger selvfølgelig kunne få hjælp, hvis man er i tvivl.

Her er det kommunerne, der som lokal vandløbsmyndighed har kompetencen til at svare på spørgsmål om, hvorvidt et konkret vandløb er offentligt, eller om der krav om 2 meter bræmmer.

Tilsvarende er det kommunen, der kan udtale sig om, hvorvidt et vandløb eller en sø er beskyttet efter § 3 i naturbeskyttelsesloven.

Det er derfor også kommunerne, der hen over sommeren har bidraget med kvalitetssikring af data for de vandløb og søer, der skal have randzoner.

Jeg vil gerne benytte lejligheden til at anerkende det arbejde, kommunerne allerede har bidraget med. Vi har nu det bedst mulige grundlag for at vejlede landmanden om, hvor de omfattede vandløb og søer ligger.

Når det er sagt, vil jeg gerne understrege, at kortet altid vil være vejledende, og at data selvfølgelig ikke kan være fejlfri. Naturen er som bekendt en foranderlig størrelse.

Selvom et vandløb er indtegnet på kortet, er landmanden ikke forpligtet til at udlægge randzone, hvis vandløbet ikke er omfattet af et af kriterierne i randzonenloven.

Så hvis lodsejeren ellers har styr på, at der ikke er krav om randzone, behøver han ikke kontakte sin kommune, før han tager arealet i brug.

Det ændrer ikke på, at det i sidste ende er lodsejeren, der har ansvar for, at han overholder loven.

I situationer, hvor lodsejeren reelt er i tvivl, kan han have brug for at kontakte kommunen for en nærmere afklaring.

I disse situationer har jeg fuld tillid til, at kommunerne kan give lodsejeren svar. Og det er som sagt mit klare indtryk, at kommunerne spiller konstruktivt med.

Det er også mit indtryk, at det nye randzonearealkort er med til at give landmanden de nødvendige svar i de fleste tilfælde, og at det er undtagelsen, at landmanden har behov for en afklaring hos kommunen.

Der er ikke tale om, at kommunerne har fået et nyt ansvar i forhold til randzonenloven.

Men kommunerne har som nævnt kompetencen til at træffe afgørelse i forhold til, om et vandløb eller en sø er omfattet af tre af de fire kriterier i randzonenloven. Det er

Naturstyrelsen, der har kompetencen til at træffe afgørelser om det fjerde kriterium, nemlig vandplanerne.

For at der ikke skal være tvivl om rollefordelingen, er der den 9. september 2014 sendt et fællesbrev fra de involverede myndigheder til kommunerne. Brevet beskriver netop, hvem der gør hvad i forhold til den nye randzone-lov.

I brevet er der også en kort introduktion til den IT-løsning, som Miljøministeriet er ved at udvikle, så kommunerne efter nærmere aftale med KL kan indtaste opdateringer til kortet i fremtiden.

Alt sammen er et resultat af det konstruktive samarbejde imellem myndighederne for at få det bedst mulige administrationsgrundlag til randzonenloven.

Kortmaterialet vil blive opdateret første gang her i efteråret. Det betyder, at ændringer som konsekvens af bl.a. vandplanerne vil kunne indgå i Fællesskemaet for 2015.

Hovedparten af randzonerne kan tælle med i opfyldelsen af de grønne krav, som netop opgøres i Fællesskemaet.

Her er det ekstra vigtigt, at kortet i videst muligt omfang afspejler virkeligheden. For det vil være de randzoner,

der fremgår af kortmaterialet den 1. februar 2015, der kan bruges til at opfylde de grønne krav i hele 2015.

Hvis et vandløb senere skifter status, er landmanden på den måde sikret imod, at det får konsekvenser for hans efterlevelse af de grønne krav. Det forudsætter selvfølgelig, at randzonen opretholdes i hele kalenderåret.

Som afslutning vil jeg sige, at den nye randzonestatus efter min opfattelse er blevet lettere at administrere for alle parter.

Jeg ser frem til et fortsat godt samarbejde med Miljøministeriet og kommunerne, så vi kan få afklaret de spørgsmål, som en lovændring naturligt nok giver anledning til.